

PP ID nr. 47528 Gerontologi

Afsender:

Dansk Gerontologisk Selskab
Forskning og Udvikling SPR
Professionshøjskolen Metropol
Sigurdsgade 26, 2200 København N
ISSN: 1604-8644

Kronik: Ph.d. som 72-årig - hvorfor ikke?

Livslang læring og uddannelse tales der en del om. Man kan sågar tage en ph.d.-grad, når man er blevet pensionist. Det gjorde Hemming Jørgensen.

Min grundholdning er, at man skal have en plan for sin tredje alder, og at man skal have sin plan klar, inden man går på pension. Hvis man som pensionist en dag vågner op og spørger sig selv: *Hvad skal jeg lave i dag?*, så er man efter min mening færdig! Så er man havnet i det store sorte hul, hvorfra det kræver u-mindelige kræfter at komme tilbage. En af mine bedste venner var skræmt fra vid og sans ved tanken om sin forestående pensionering fra en international karriere. Han var 65 år og skulle vende hjem til Danmark, men – tænk – han døde, mens han sad og ventede på flyttebilen; af skræk ved udsigten til det store sorte hul. Han havde nemlig ingen planer for sin alderdom.

En anden kollega til mig fortalte om en statistik: Hvis man blev pensioneret som 55-årig, var den gennemsnitlige, forventede levealder 88 år. Hvis man blev pensioneret som 65-årig, var den derimod 68 år!! Halløjsa, hvilket chok, og da min ven døde, satte det en vild proces i gang i mit indre.

Jeg fandt et tomt kladdehæfte frem, og udenpå skrev jeg "Projekter til mine gamle dage" og skrev straks en række idéer ind, og med tiden er flere kommet til. Blandt projekterne var der enkle ting, såsom "lægge nyt gulv i fyrkælderen", "rydde op i min bogsamling", "tage på gode rejser med min kone", etc. Men der var også mere "vilde" ting, såsom "at køre tværs over USA på en Harley Davidson motorcykel", "at lære italiensk perfekt", "at sejle med min egen båd fra Danmark til Middelhavet og hjem igen".

Disse ting har jeg gjort!

Som ung arbejdede jeg syv år i Iran og kunne stadigvæk huske det persiske sprog, farsi. Så jeg havde også i mit idé-katalog skrevet "noget med Iran". Og det blev så de persiske ishuse, idet jeg til min store forundring ikke kunne finde materiale om dette fænomen, som jeg første gang havde set nær Kerman i 1966.

Så gik ph.d.-processen i gang. For at blive ph.d.-kandidat skal man have en kandidatgrad, d.v.s. være cand.mag., cand.med. eller andet, herunder civilingeniør som jeg, altså OK. Jeg gik i gang med at friske mit farsi op og forelagde så et projekt-forslag til Institut for Tværkulturelle og Regionale studier og blev godkendt som selvbetalende ph.d.-kandidat. Jeg var heldig med i tre-års forløbet at få eksterne midler nok til at dække udgifterne og sender en speciel tak til Velux-Fonden, der støtter "seniorer, der bliver ramt af en raptus".

Persiske ishuse er anlæg til fremstilling og opbevaring af is fra de kolde vintre til brug i de glohede somre i de store ørkenområder. De ses nær oase-landsbyerne som store, op til 20 meter høje lerkupler, der dækker dybe isgruber. Det udgravede materiale fra gruberne blev ættet til lermursten og puds til bygning af kuplerne.

Mit projekt gik ud på først at finde, hvad der måtte være af kilder om sådanne ishuse, men det var meget sparsomt. I løbet af to år rejste jeg derfor 23.000 kilometer rundt i Iran for at opstøve, hvad

der måtte være tilbage af de gamle ishuse. Jeg fandt 129 ishustomter inden for det område, jeg havde udset mig, på kanten af de store ørkener. Der var imidlertid kun ishuse-rester på 104 af ishuse-tomterne. Til gengæld fandt jeg flere typer end den ventede med kupler. I de store byer, specielt Teheran og Isfahan, havde man haft store kommercielle ishuse, hvor isen blev opbevaret i murbeskyttede grave eller i store murede kældre. I min afhandling har jeg lavet komplet katalogisering og mange analyser af ishuse og omstændighederne omkring dem. Iranerne blev så begejstrede for min afhandling om deres forsømte kulturarv, at jeg i oktober 2011 af Videnskabsministeren fik overrakt en fornem æresbevisning.

Mit budskab til kommende og nuværende, endnu tænkende seniorer er:

- Gå på pension så tidligt, du har råd til det. Jeg selv var 60 år.
- Hold dig i rimelig fysisk form på en måde, du finder sjov.
- Inden du går på pension, skal du have en plan, som du kan tage frem, når du mangler idéer. Det er ikke nok at sige "Jeg tager på krydstogt med min kone/mand i tre uger", du skal have en mening med din tilværelse de næste godt 20 år.
- Brug dine evner og erfaring, og forsøg at lave ting, du altid har haft lyst til, og som giver dig og din familie glæde.

Ph.d., Hemming Jørgensen
www.hemmingjorgensen.com